

Віктор АЗБОМОВ – письменник, дослідник, педагог. Народився 1951 року на Донбасі – якраз на межі Великого Степу й Великої Шахти. Понад сорок років працює вчителем української мови і літератури Степанівської ЗОШ І–ІІІ ст. Олександрівського району на Донеччині; визнаний майстер своєї справи, вчитель-методист.

Його біографія багато в чому традиційна – школа, армія, виш, робота сільського вчителя. Утім поза самою анкетною – невідступні пошуки виходу національної освіти із застою і створення авторської методології шкільного літературного аналізу на основі Духовної Архетипної Системи Етнонаціонального (ДАСЕ), десятки наукових розвідок у розвиток ДАСЕ, які оприлюднені в географічній широті від Луганська, через Полтаву, Київ, Львів – до Мюнхена. Має в доробку кілька поетичних збірок, із яких друком вийшла поки що одна – «Катехізіс рози'яття» (Київ, 2011).

Пропонуємо нашим читачам поетичну добірку із книги віршів «Сад додедської любові» обдарованого літератора. Твори найліпше презентують людину-поета, відкривають власне поета-людину – саме в такій видо-родовій зв'язці розкочовуються всі його вичерпні анкетні дані, тобто те, якій Музі, якому Богу і якій Ідеї він присягав.

ЕКВІВАЛЕНТ УТВЕРДЖЕННЯ І ЗГУБИ

На шампурах тонких передчуттів
В чаду кадильниць звідниці Психеї
Хто птиці щастя в руки не хотів,
І хто не був засліпленим від неї?

І ліз би так до власницьких мочал,
Ховаючи під пахвами чувалець,
Але пацьорки прикорнів-начал
Раптово так і нагло обірвались.

У грі химерній зоряних свічад,
Де відблиски плавкого потойбіччя,
Едемський там і Гетсиманський сад –
Твоє розосереджене обличчя...

Заміси тіл чужих, чужих сердець,
І сотні щастя у зародках ячаться...
Подув борей – легенький попілець
Розсипався ілюзією щастя.

Розчухнутий реальністю життя
І зібраний на струнах передбачень,
Ти зрозумів: є щастя відкриття
Золотника своїх Родопризначень.

Не вибирав ти – тільки відкидав...
Еквівалент утвердження і згуби,

Як навчений на людях вовкодав,
Ось-ось на горлі в тебе зімкне зуби.

ТАЇНСТВО ДУШІ

Рятує душечку лиш таїнство... На жаль,
Мирські потуги не беруться в залік.
Один собою втілює скрижаль –
Мільйон мільйонів гинуть за скрижалик.

Мільйон мільйонів у вузлах темнот
З курної хати, від сліпої свічки
В еквівалентах зелені банкнот
Вишукують до таїнства відмички.

А той один, здолавши змагу хвищ
Чи у безсилім боліснім прозрінні,
Крізь призму листя, віт і стовбурищ
Читає одкровення прикорінні.

Навколішках... Зігнутий від вериг...
У трепеті гармонії всесила...
З колін його коріння лізе в сніг,
А руки перетворюються в гілля.

Це той, один, опісля всіх падінь
І краплі запозитої живиці
В хаосі неспромог і сновидінь
Відкрив для себе пращурів скарбниці.

Він, як людина, кашляє в диму,
До нього грип чіпляється чи нежить...
Але не заздри згарячу йому,
Бо сам собі він більше не належить.

Він таїнства посильне ремесло,
Він письменна божественної в'язі.
Його душа не човен, а весло,
Яким народ орудує у часі.

* * *

Оригінали істин не старіють.
Старіють копії оригіналів.
Порожні більма річки Сьюорлія
З позатойбічних дивляться овалів.

Ми копії. Ми Духу подобизна.
Дух помилився. Черепна коробка
Понад усе. Оригінал-Вітчизна
У наших душах – ринкова підробка.

Оригінали істин не згоряють.
А копій – тління й полум'я не гідне.
І час, і простір – лицедійний раут:
Стозлоття масок, вилиць жовня мідне...

Свою Голготу зводять страсотерпці.
Їх кістками встелена дорога.
О скільки, скільки, скільки ж маю в серці
Від смерті – (копії) й оригіналу – (Бога)?

НЕРОЗ'ЄМНІСТЬ

І виб'є час останньої спокути,
Довершить смерть останній свій редут.
І, відділивши «бути» від «не бути»,
Спаситель зійде на останній Суд.

Все вийметься. Все вилізе назовні –
Добра твердиня, зла архіпелаг...
І сіті душ прорвуться гріхоловні
Над кратерами Божих рівноваг.

Ошметки злості з ящика Пандори,
Розщеплені фотонами Судді,
Розділять шлях Содому і Гоморри,
Розчиняться планктоном по воді.

І не пропустять світла хромосоми
Стозлюбних душ найтонший станіоль –
Ні буквочки, ні титла, ніже коми
В життєписах мільярдів літ і доль.

І Ноєва голубка в тім потопі,
У вирівінні муки та плачу,
Чиюсь пречисту душечку у дзьобі
Нестиме, як апостольську свічу.

І стане раптом явою таємна
Мізерія людської метушні.
І тільки ти, моя любове ревна,
Вся назавжди залишишся в мені.

БАЛАДА НЕВІДВОРОТНОСТІ

Вертієві О. І.

Ми всі спочатку матір'ю були –
Двосердя часові і просторові.
Нерозторгненні з матір'ю вузли
У пуповині вічності – в любові.

...Хто окошивсь у грязі, хто в грязі...
Хто бритвовим згострився, хто бритвовим...
Хто ліз у князі, хто валив князі...
Хто ладановим тлів, хто ладановим...

І безгомінь п'ялась на безгомінь,
Клешнявіла з усюд злоба і злоба...
Та плащаниця матері – лиш тінь,
Сумління і покликання утроба,

Богів родила, вилущена з надр
Прапращурських заовидових ликів...
Коржавів розсиновлення театр
Від мавзолейних двох архістратигів.

Посутність втілень доньки чи синка –
Щоби змогти з мани життєвих путиськ,
По смугах гробового рушника
Назад, у вічне, в матір повернутись.

Щоб за безсмертя прю зачати знов –
Сини й онуки стануть у когорту...
О двох серцях праматерня любов.
Минуче й вічне – на одну аорту.

Що перше серце – Перволади триб.
Що друге серце – крил дитячих ритми.
Волових ярем висушений скрип,
Зірок дніпровських виспівані рими.

І жодне серце не холоне всує:
Минуче й вічне ревно в них пульсує.
Та в биндах історичних віадуків
Син-односерд у стаді зодноруків...

Як єден перст, рука на все про все,
Бо другою прип'ятий до корита.
Глобальними дунаями несе
Його від крайки маминого жита.

Від істини гіркої ніде дітись:
Аркан на шиї може притерпітись.
Печуть у шви само-себе-незнання
Занози ярмології вростання.

Всематеринська доля родова
На всетерпінні і на всемогутті –
З дідівського рослинного єства,
З небесної Божественної суті.

Сини і доньки, доньки і сини...
У летаргії недоподолання –
Чи кметі двоєдушної мани,
Чи у двосердя Матері послання...

МИЛОРАД ПАВИЧ. ДАМАСКИН. 07.04.2014

Крізь Сербію – зоріє Україна:
Зневір, надій, покликань тарарам.
Імперські пута плутають коліна –
Та ми повинні вивершити храм.

Всяк у собі – і купно, й толокою,
Для спільного загального добра.
Хай він упреться чільною стіною
На два надійні береги Дніпра.

...Не міжусобна хлява церквиця
І без глухих регіональних брам.
Аби світлили в ньому душі й лиця,
Національний витворимо храм.

Сьогодні Благовіщення Марії.
Хай нам, осоловілим від новин,
Чужий, безчасний безлад веремії
Благовіститись у духовний дзвін.

З'єднаються порфіри половинні.
Життя людське і кров людська – не крам.
Повинні ми, повинні, ми повинні
Всеукраїнський вистраждати храм.

Атилія воздвигла в краї отчїм
Людську дешицу Божого дання,
Будь у собі і муляром, і зодчим,
Щоб стати Храмом Завтрашнього Дня.

НЕЗАКІНЧЕНИЙ ВІРШ НІНІ Р.

Усе минає, та не все проходить.
В театрі, де суфлеркою любов,
Актора вб'ють, розіпнуть, озолотять
І в мавзолейний виставлять альков.

Серед личин і вилощених масок
Олжа квитки дешеві продає.
Надіюся: на шарварку чумазих
Лице правдиве винайшла своє.

Не покупне, а отже, й не продажне,
Від пращурів призначене тобі.

Хто дивиться в люстерко епатажне –
У глупих масках зіб'ється в лічбі.

Суцільні буклі глясових парадиськ.
Кривих дзеркал лихий іконостас.
Кого клясти, до кого навертатись:
«Де я, справдешня, межі цих гримас?»

Не вберегтись слабкому від зарази...
Хто дасть духовній смерті одкоша?
Коли личина йде у метастази,
В рулетку смерті програє душа.

Страхополох зіницями сумними,
Стидаючись привласнених облуд,
Ногами піде все-таки за ними
Хоч на погибель, посміх чи на суд...

Кортить перемогти свою коровість,
Доскочити гламурного цабе.
Минає все. Та неминуча совість
Як вість про досотворення себе.

Себе створити – учта неминуча
Не маски, а високої душі...
Якщо ж душа – затоптана онуча,
Навіщо склити віршів вітражі?

Для чого всі Езопи і Гомери?
Для чого я, романтик і сатир,
В дитячої дорослості химери
Софійний, невиправний проводир?

Стезя душі, як зірка Віфлеємська,
Любов'ю в чулім серці пророста.
Життєва річка – не сага едемська,
А біль розп'яття муками Христа.

І не дарма душі ясні порфіри
Даються раз єдиний – на віки.
Щоб ми не скніли без любові й віри,
Як посторинські зайди-мамлюки.

Хіба шматки жувачки найжирніші
Перетривають сонця колобіг?
Людина із божественної ніші
В цивілізаційний випала барліг.

Грядеші камо... Камо і грядеші...¹
Історії криваве олів'є.
Не заступи за поручні, за межі,
Що сотворіння ствердили твоє.

У камені, у хлібі, на папері,
Чи зморшками утоми на чолі...
Себе сотворонищимо в кар'єрі
І в долі праотецької землі.

¹ *Камо грядеші* – ремінісценція із класичного вислову: куди йдемо.

...В тій Україні, що калина-діва,
(Вовчиця хижа вічних байстрюків.)
В нас колобродить плутанка гордива
Відірваних від істини віків.

Ось якось перебуду, перетерплю,
Перекантуюсь в сочиві сім'ї...
Украли в нас державу, мову, землю –
Та ми самі у себе крадії!

Ступивши літо за двадцятиріччя,
Відкрити б думки й серця суголось:
Яким чуттям просвітлилось обличчя,
Якою вістю серце зайнялось?

Не забагато знаків запитання?
Є під рукою відповідей гурт?
Знайти в собі нелегко сповідання,
Коли навкруг ушкуйницький² абсурд.

Синдромом консервованого жлобства
Заражені інструкції доби
Новітнього й дідівського холопства,
Новітньої й дідівської чваньби.

Де в тім хаосі знак твоєї долі?
Досотвори себе, досотвори –
З небесної любові станіолі,
З земної стожертовної юри.

Лише любов – пракорінь дивовижжя,
Божественного визначення триб.
Лише любов – краси й наснаги збіжжя,
Майбутньому прислужиться, як хліб.

Як хліб – життя і смерті полемічність.
І прийде мить на віщій рубежі,
Відкриється: в тобі нуртує Вічність
Десь у найглибших гейзерах душі.

Глибинний біль – перо жар-птиці щастя.
Крізь сон чи яв ти їй відповиси.
Й осмислиш поклик: у тобі ячаться
Прапредків лебедіні голоси.

В безсмертя вдарить дзвін – незнаним серцем.
Захочеш стати, Вічності дочка,
Стеблом тужавим, жилавим стебельцем
Із восковим наливом колоска.

РУЛЕТКА

Ми виграли Осетію й Чечню
В кількасотрічну власну лотерею.
У фюрера московського в меню
Армади миротворчого елею.

² Ушкуйницький – рос. – розбійницький, бандитський.

Залле Дніпро без покринки і дна,
Тіла замулить стійма, по горлянку.
Написано: війна! війна! війна!
На попусту божественного бланку.

Убогі пори рабської душі
Самі себе воліли би залити.
Хохлу приготували бариші
Обману, крові і дурної бити.

На Дикім полі хиже вороння
Злодійської сусідської родини.
Стій! Тутки не Осетія й Чечня –
Тут вам, ушкуї, мощі України.

Тут не бенкет для вибраних парсун.
Під спів козацький підставляй мордаси.
Це ж ми ще запрягаємо табун.
Це ще не хор. Це тільки тулумбаси.

ЦИКЛ «ДОНБАС–2014. КРИВАВІ АКВАРЕЛІ»

1

Пливе на хвилях бабиного літа
Твоїх очей сухий ультрамарин.
А я з благоговінням неопіта
Вбираю в себе тиші тамбури.

І все навкруг – оглушливе беззвуччя.
У мушлях вух бавовняний ватин.
І винограду дикого поруччя
Обвішане бинтами павутин.

І звідки ця омана приплелася?
І я сказав: отямся, старина.
Межи уривків бинтового пасся
Іде війна. Війна іде. Війна.

2

Горять ранкові сердоліки
В координатах видноти.
На всьому, що отрута й ліки,
Легкі намотано бинти.

На сухостої чорнобривців,
На глюкогенах белени,
На кураю, що зліг і вицвів,
На зливках чорних бузини.

Це літо. Бабине. Доречне,
Де не балюють «калаші».
А тут, де все земне кінечне, –
Як данські краплі для душі.

А все ж подяка красна бабці.
Полин як сивий ялівець.
Озувся би в домашні капці –
І біг до неї навпростець.

Бо ж навесні її, дівулю,
Я не впіймав у пітет.
Тут раз та два – спіймати кулю...
Чи їй дали бронежилет?

3

Донбаський дощ

Гладкий потік дірчавої води.
Вишневих шат полив'яна олива.
Серпневий дощ, як пам'ять, назавжди.
Душа, як дощ, довільна і щаслива.

Це забуття війни. На краплі лет.
В гіпнозах миротворних плюскотіння.
А потім, потім – знов кордебалет
Роздробленого мінами каміння.

І виск металу, і потік проклять –
Крізь жовна страху і зневагу смерті.
І черг крупнокаліберних руладь.
Й пільма у металічному конверті.

Вбивати можна, а молитись гріх
Під дощ людьми забутої любові.
Не переймайся, вистачить на всіх
У небесах розрідженої крові.

4

Ми висимо на тонкій волосинці –
Розумом злодії, серцем ординці.
І неспроста наголошення два:
Кажеться злоба, а можна – злоба.
Так воно вчора, і нині, і присно
Мовилось часто і мовилось різно,
Як спантелює твоя голова:
Гарно і злоба, а краще – злоба.

5

І кровоточать осені багрянці.
Кленових сонць руді протуберанці.

Свинцева кров світанкових лудінь
Криваво грузне у земну твердінь.

У згустках крові генетичні ярма.
Спіткала нас така кривава карма.

Чужих проводирів брехоначиння
І плюс на плюс на плюс кровоточіння.

6

Ми звиклися. Месії волонтерства
Спиняють якомсь крові кіновар.
Батькопродавців вигуляна верства
Криваву путрю має за товар.

І гороїжиться продажна челядь:
Не зубожіє наш народний ряст.
І стелять листя, і розлого стелять
Із людських тіл криваво-чорний ряст.

7

Церковна тиша бабиного літа.
Де бог війни, де той скажений фронт?
Струнких тополь золочена еліта
На терикон скидає генофонд.

Калини грона як жарини маку,
Що в бабиній толоці заблудивсь.
На тлі тополі нам іти в атаку.
Хто добіжить, а хто рвонеться ввись.

Листок душі постукає у двері
Туди, де йдуть по-іншому бої.
Чи ряд один для всіх у ноосфері –
Хто душу дав і хто продав її?

8

Із автомата черга перша
Тінь павутинки б'є у лет.
Ця осінь – чисто офіцерша
З багрянцем шитих еполет.

Тут смерть бере розкішні гами,
Та люди чуються людьми:
Життя командує думками,
А хто глевкіший – і слізьми...

Хто серед бою склепле віччя –
Кладе на груди неспроста,
Як перепустку в потойбіччя,
Реквізаційного листа.

Від вишеньки, чи від калини,
Чи викроїть кривавий глід.
Ми стратотерпці України.
Нам сумніватися не слід.

Нас приймуть там, де інша плата,
Де інші зиски, інший лік...
Аби лиш покруч з автомата
Тінь павутинки не просік.

9

Злякалося бабине літо:
А раптом кульбабин вінець,

Що білим вельйоном обвито,
Обіб'є легкий вітерець.

Злякалось – осінні морози,
Полою жерстянка хрумка
Зведуть до банальної прози
Сопілчину пісню струмка.

Злякалось – а раптом, а раптом
Небесного розплаву синь
Холодним обірваним клаптем
Впаде на садів золотінь.

Та лопнули страху перкалі,
Урвавши чекання струну,
Як бур бронейної сталі
У твердь увігнався земну.

Задимлені балки пергові.
Ознобом злило суголось:
Проміле багрянцю і крові
У бабинім літі зійшлось.

10

Скрегоче листя змореним асфальтом.
Рве сухозлітку вітряна шлея.
Був лист русальний лірником і скальдом,
Духівником нічного солов'я.

Осіння шерсть від бабиного літа
Кого, кого зігріє в бур'яні?
Старесенька богиня Афродита
Пригадає талини весняні.

І кожен лист тримає на прикметі,
Що тихо ляже в осені вельйон.
І десь там я в багряному заметі –
Немов солдатський смертний медальйон.

ВЕЛИКА КРОВ

Віддам уклін епохам і часам.
Тече життя потоком крововмісним.
Але потрібна злидням, як бальзам,
Велика кров, щоб явне стало дійсним.

І ринули героїв косяки
Засвідчити свою гуманну участь
В містерії, де, множачи гробки,
Трагедією править неминучість.

І розвернулись неводи кадил,
Бравурних показних телекартинок,
І ця війна для кадрових горил –
Публічної наживи щедрий ринок.

І я, в запасі вистоявши час,
Йду за епоху нації в солдати.
Навстяг відкриті в кожному із нас
Ворота у професію вбивати.

ПРИТЕРИКОННА ЛІТУРГІЯ ЗА УКРАЇНОЮ

Терикон – гора порожньої шахтної породи.

Красиво як **Ї** ми розіпнули –
Занишкли яничари й мамлюки.
Притериконні совісті намули
Нікого не гризуть за печінки.

Стозуба стопродажності медуза
Із шахтних вигрібається ропав.
То не болото. Чорний раб до бруса
Себе самого сліпо приклепав.

Щось там паюють у кущах паршивці –
Минулого чи завтрашнього п'ядь...
Убивченят народять самовбивці,
Що вилізли із черева розп'ять.

Навикло і ніяк не інтегрально
Болотяна крутнеться шестерня,
Щоб навіч розп'ясти – не віртуально –
Богдана-крутня і його коня.

Озвучить півча матірно-партесне.
Оновляться рубіни на Кремлі.
Та вже ніхто й ніколи не воскресне
На вухналях розп'ятої землі.

Кому, кому до Бога вознестися?
Стерв'ятники-Іуди – не сини.
Лише душі **Ї** бездомна птиця
Впаде на териконні валуни.

ПОДОРОЖНІЙ

Є час воскресіння вінка почуттів.
Душа прагне леткості аерозолю.
Кохання – це мрія весняних садів
Дозріти до щастя весняного болю.

І брунька вмирає, і родиться цвіт,
І цвіт помирає, і родиться вишня,
І вишня вмирає – та вже заповіт
Кохання твого наче зірка всевишня.

Я в сьомому небі – зірок сповивач.
І срібнені ґрати – кохання ладунок.
Не треба листів, співчужань, передач –
У вирій мені перешли поцілунок.

Щоб вічність відкрила свою таїну...
В коханні саду не живу, не вмираю.
Зі світу у світ – із війни у війну –
Шукаю Любові – як Бога, як раю.

ДИПТИХ ПОВНОТИ

1

Твоїх очей легкий ультрамарин
З небесних березолових мольбертів,
Модерним криком різаних цитрин
Шмагає по сітківках інтровертів.

А я читаю в ньому письмена
Про першої любові первородність.
А з глибини – п'ять азбучин: війна –
І неминучість, і невідворотність.

Твоїх очей молитва – наче клич
Усім богам, месіям і предтечам:
Вернись живим, вернись, пройди крізь ніч –
Хоч клекотом, хоч покликком лелечим.

2

З-за обрію ракети безголові
На степ, на кладовище, на село.
Коли цей вірш народжувавсь у слові,
Мене, щоб знала ти, вже не було.

Розкидана обслуга мінометна.
Металу шмаття, трупи на кону.
Димилася воронка, наче Етна,
Що вдавнена в матерію земну.

Екранна кров стікала з сонця чирви.
Лились на землю чорні ручаї.
Душа ставала словом біля вирви.
Я присягаю авторство її.

АТО-вський СЮЖЕТ

Війна війною, а зерно посій.
Земля жива інстинктом материнства.
На рівні одкровення всіх месій
Оратський чин пшеничного старшинства.

Земля від сонця плідністю тяжка.
А поряд, як Іудина мультяшка,
На рівні наливного колоска
Струною смертоносною – розтяжка.

Її людський наставив інтелект,
Як інженер убивства і наживи.
Земля *на рівні* Господа – протест
Пшеницею заплідненої ниви.

ПРОЩАННЯ

У час розлуки, в мить призначення
На цвинтар чи під урожай,
Я не промовлю «до побачення»,
Я тихо видихну: прощай.

Бутон надій – препишна квітиця,
Що обжилася на війні.
Вже ж нам ніколи не зустрітися –
Ні наяву, ні уві сні.

Війна – потвердження абсурдності
Віддачі душ під більмаки.
А в Батьківщини інші сутності:
Сини Оратти – чумаки.

Чумацьким Шляхом, небом сріберним,
Запнувшись ангельським плащем,
Я над твоїм дахів'ям шиферним
Проллюся зоряним дощем.

Слова розлучного посвячення
Гіркі й липкі, як молочай.
Хотів сказати «до побачення»,
Знічев'я вирвалось: прощай.

ШАФРАНОВІЙ ПРИНЦЕСІ

Нас розділили без комет і зір –
Галактики відступництва і зради.
Між нами чорні діри спроневір
І душ рубці, побиті на стигмати.

Між нами дикі розплави боліт,
Які були колись Едемським садом.
Ти – програна в апокрифах Ліліт.
А я – Адам з донбаським автоматом.

Між нами – змії батонів золотих
І золотом окутих унітазів
У німбах первозрадників святих
На образах продажних богомазів.

Між нами – попіл рідної землі,
Залитої вогнем кривавих нуртів.
Між нами московитські костилі
В ординських шпалах пам'яті манкуртів.

Між нами валки цвинтарів і трун –
Від переможних табірних дидактик,
Від чисток, нар, «ударів» і комун
До вічності відступництва галактик.

Між нами недосказані слова
І пращурів замулені криниці...

А ще між нами – клятва родова
У вірності шафрановій живиці.

«Я»

Вітру не буде. Руками греби.
Вік над потопом летять голуби.
Зла демонічного товща плитка.
І ні тичини навкруг, ні горбка.

Злості наплив – узвичаєний триб.
Ми його мажемо просто на хліб.
Ми в нім полощемо дійсність і сон.
В ньому – заплічних інстинктів планктон.

Вітру не вірять звитяжець-весляр.
Вітер закручує смерч за доляр.
Вітер, народних гулянь скоморох,
Крає на клапті вітрила епох.

...Люто долонями воду горну –
Віру і ненависть, мир і війну.
І поміж пальцями без вороття –
Люди, моління, потоки буття.

Шкоти, вітрила ковчега сплелись:
Був же я вітром попутним колись!

ОСТАННІЙ ВОЇН

В юрбі стандартних вигострених ратиськ
І до дірок фальшивих молитов
Не можна серцем вистражданим гратись
В лялькову опереткову любов.

Від дір серцевих масових пробоїн
Ідуть на дно епохи і часи.
Природне серце – це останній воїн
На фронті абсолютної краси.

* * *

Я повільно, повільно, повільно з тобою
прощаюсь.
Невимовні секунди, хвилини – літа-крадії.
Блудна діва розлука, не вперше я з нею
вінчаюсь.
Хоч за першим акафістом зрадити прагнув її.

А вона все тяглась, волочилась уперто за мною.
Я в ній тяжко блукав, ілюзорних шукань маніяк.
А тепер – за Дніпром, за Торцем, за Дінцем,
за війною
Вже ж напевне мені не відбитись від неї ніяк.

Облетіло пелюстя мого Гетсиманського саду.
І наблизилась вічність, і витівкам часу кінець.

Як ранкова зоря передсмертну прокреслить
глісаду,
Ще до третіх півнів я тебе поведу під вінець.

І ніяка волхвиня, причеплива діва Розлука,
Чи блудлива її на жасміні настояна млість –
Нас ніщо не розділить, ніяка услада чи мука.
Дві краплини людські у сльозину любові
злились.

А коли назавжди розпрощаюся з людським
іменням
І над прахом моїм проросте степова ковила,
Наче ангел, торкнуся невидимим хресним
знаменням
У пречистий четвер до пречистого твого чола.

* * *

Головне я зумів би сказати
На арго мандрівних скрипалів.
Та уперлись два серця-фанати,
Що любов не залежить від слів,
Бо набридли порожняві титла
У підтекстах людей і реклам,
Бо знівечених душ страховидла
Віддалися у рабство тілам,
Бо продажність мого покоління
У твоїм – гуманоїдний клон,
Бо тотальне глухе очужіння
Відкриває новий Вавилон,
Бо зірвало озлоблення пробки,
І впиваються кров'ю степи,
Бо пристріляні свіжі надгробки
Із людської вилазять ропи,
Бо збезличені юрби нащадків
Мітингують на злиднях отців,
Бо немає початку в початків,
І немає кінця у кінців.

* * *

Які близькі ми і які далекі.
Едемський сад завжди серед пустель.
Чесноти наче груші повноглекі
І яблука як змія цитадель.

Ще до Ісуса там росли оливки.
Не біла в серце хмелем голова.
Любов була не в золоті, не зливки, –
Природна сутність людського ества.

Вже скоро прокричати крізь галуззя
Судилось півню – долі сурмачу...
Рукою легко я тебе торкнуся.
А серцем – чи проб'юся, чи долечу?

ГРАНІ

Безсонний степ, стодумний гін ковилля
На грані зриву серця й сухожиль,
Щоб, живучи на грані божевілья,
Не впасти у безодню божевіль.

Продажних душ повісма ятерові,
Стигмати пут тернових на чолі,
Дунаї свіжих рос і злої крові
На гранях праслов'янської землі.

Жебрацька жменя на любові крихить,
До стравоходів примкнуті роти,
І тупики, і нори, і безвихідь
Там, де навсібіч – Всесвіт широти.

Земля, відбита від поняття рідна,
Ерзац-батон, відбитий на брехні,
Війна, відбита в терміні гібридна,
І грані доль, відбитих на війні.

Тиск кров'яних тілець, юрба вокзальна –
Суцільна в'язь народжень і вмирань.
І я вже не людина – віртуальна
Поміж життям і смертю вічна грань.

* * *

Найкращі знову будуть перебиті.
В розмноження, як завжди, двигне шваль.
При малому й великому кориті.
Без натяку на совість і мораль.

І, найістотніше, – без пуповини,
Що зв'яже початок і кінець
Від крижма до самої домовини...
Людина вкотре влипне у ссавці.

Чого-чого, а буде сила гною,
І здійме бучу вічна каламуть.
Хай нас війна обійде стороною,
Найкращі хай живуть, живуть, живуть.

РІДНИЙ ЗЕМЛІ

Ти зійшла з полотен Рафаеля
По щаблях біди на саме дно.
Вже ж тобі із людського борделя
Не вернутись знов на полотно.

Хлеще кров, і міра мір огульна,
І залиті розпачем роти.
Ти і навісна, і безпритульна,
Згусток милосердя й доброти.

На тобі, немов на перехресті,
Хряскіт черепів і голоси

Виродків знуцання, зради й честі.
Ти за них і душу віддаси.

Хто ж ти – божевільна чи богиня?
В ямі, що не знає опертя,
Ліпиш із людського баговиння
Крила для земного майбуття.

Проросли в іржу любові дверці.
В імбецилі звірство для забав.
Сам тебе я виплекав у серці,
Сам тебе в уяві змалював.

Я тебе ловив – пальтом, портфелем.
Я волав тобі: блукати зась!
Ми не винуваті з Рафаелем –
Ти на муки самоприреклась.

Зашморгнулись пута «про» і «контра»
На ослизлі в підлості серця.
Кожна преподобниця чи хльондра
За тобою піде до кінця.

Чаша болю груба і гранчаста.
Живучи з митцями обома,
Щоб не збожеволіти від щастя,
На розп'яття підеш ти сама.

* * *

І знов війна. Знов сироти і вдови.
Осліплих душ не виплакати біль.
Людьми, людьми у мур світобудови
Нелюдських мук закладено горбиль.

В сусідніх весях не шукай вражини.
Дивись у святці власної сім'ї.
Ти, що в собі не маєш Батьківщини,
З чужих земель не викроїш її.

ПЕЙЗАЖ – 2015

Осінні хмари на веснянім небі...
Тру очі кулаком – чи не обман?
На абрикосах пуп'яночки-бебі,
В жасмину із черемхою роман...

Туркоче пара горлиць псалму горду,
І солов'ї як п'яні скрипалі.
Стрункий клавір квітучого акорду
Конвалія тримає на стеблі.

Все сходиться. Весна. Пахка! Билинна!
Зашкалюють кохання вольтажі.
І не в очах зачаєна причина,
А трохи глибше – у самій душі.

Десь там, за мрій лазуровим лататтям,
Десь там війна. І хмар важенна кладь
Обтяжена осіннім рваним шматтям
Смертельних зойків, розпачу, проклять.

* * *

Пробито наскрізь мій бронезилет,
Що сорок літ вважався людським серцем.
Той, що стріляв, аматор і поет,
Напитуваний змієм-людожерцем.

Ми з ним росли на гумусі підмін.
Одні і ті ж нас кидали кидали.
Ми з протилежних полюсних сторін
Одну й ту саму істину шукали.

Він запевняв софійно й гаряче:
«Дніпро впадає, як не кинь, у Волгу».
«Хіба Дніпро на гору потече
І фінно, й угро, і монгологолфу?» –
Доводив я століттями йому,
Йдучи на бій, в бою і після бою...
І ось лежу в гарячому диму,
І кров коржем червоним піді мною.

Він вистрелив. А був другяк без меж.
І добровільно став урівні Лінчу.
Я вчений сотні літ. А дивно все ж –
Останній вірш – прозріння – не закінчу.

Пробито наскрізь мій бронезилет,
Що називався у пращурів булатом.
Той, що стріляв, від снайперства поет,
А ще він називався старшим братом.

* * *

Твоя сльоза – і розпач, і надія.
Життя – кому теплінь, кому завія.
Той розкошує. Інший за лопату –
І відкидає двір, стежки і хату.
А третій у вікно ладнає свічку.
Хай світить подорожньому всю нічку.

Шукаючи стезю недовідому,
Якому Богу звіримося, якому?
Чи проща, чи отрута, чи провина
Ота твоя розпачлива сльозина?

ЗЛАМАНІЙ СЮЖЕТ

Коли накриє нас огненна хвища
На провидінням обраній версті,
На самому обрізі бойовища
Тобі промовляю подумки: прости.

Які вже тут освідчення в любові,
Які мікстури, ліки чи бинти?
Ми, мамлюки причинно-наслідкові,
Вітчизну не зуміли вберегти.

Уламки і осколки жерміналів –
Свободи грам – кайданів тоннажі.
Шукав я у відстійниках граалів
Просвітлення для серця і душі.

Але в маю в рожево-білій піні
Зацвів легкий бузок і бульдонеж.
І світляність без натяку на тіні,
І простір без розділення і меж.

ПОЕЗІЯ

Поезія як кіновар роси
Або, точніше, як роса на крові.
В ній клин у клин зіткнулись полюси
Безмежних і ненависті, й любові.

В ній райдуга юродства – неземна.
Поезія – супоня між світами.
Поезія – те саме, що війна.
Але не між людьми, а між богами.

ЛЮДИНА – ЛЮДИНОЗВІР – ЗВІРОЛЮДИНА

Людина

Я вирвалася за межі Слова. Я,
В лусці обману, слів, хули і слави.
Мене замислив Вищий Судія
Вінцем євангелійної держави.

«Пізнай себе!» – зміїний креатив
І творчості зміїної залага...
Всю ніч у мене з ним корпоратив.
А зранку... я шукаю шлях до Бога.

Людинозвір

Кого проб'єш гламуристим прикидом?
Мобіла, шкіра, пірсинг, джинсяки...
Від нього пре совковим неолітом.
А він у небі мацає зірки.

І грається з життям у спотикачку
Ab antiquo³ мутація раба.
Запрігся інтелект в техногарячку.
А совість – Чингізханова гарба.

Очиці в ненастиному ощері
Жадливого і хтивого мерця.

³ Ab antiquo (лат.) – з давніх-давен.

В яке майбутнє і які він двері?
Тупик – прич Сина, Духа і Отця.

Звіролюдина

Є в кожному його звіролюдина,
Хапально-загризний антиастрал.
Міздрі культуроложної гардина
Закушена в пащековий оскал.

В п'їтмі зїниць – палеозойський спадок,
Уроборичне місиво взїрця.
Життя – лише одна із пересадок
В дорозі від ссавця до зміївця.

Червона кнопка – то якраз у тему.
А був же, був – і не єдиний шанс.
По колах еволюції – з Едему...
Дайош революційний диліжанс!

Дали! Дали! У космосі аніми,
Як нитка, лопнув етики швартов.
І видаються гобліну смїшними
Рецепти щастя явських молитов.
Де засїв твій, духовна Атлантидо?
Звіролюдина – вироджень антик.
І всепланетне, як Гольфстрим, лібідо
Жене в п'їтмі масний слинопотїк.

ТРИ КРИХТИ

1

Насправді в долі вибору немає.
Є неминучість творення добра.
Хай нас усіх любов не проминає –
Хто лицар, хто утриманець пера...

2

У горлянку уп'явся осьминоного
Азїатського болю борлак.
Тяжко, тяжко народу, в якого
Так багато бездомних собак.

3

Щоб у хамлові не бувало збоїв,
Цькують найкращих під тавром ізгоїв.

БАЛАДА ПРО ДВА СОНЦЯ

*Одного дня 2013 року в донбаському
небї засяяло два сонця. Наука пояснює такі
феномени дифракцією сонячних променїв.
Народна мудрість знає інші тлумачення.*

Два сонця над Донбасом уповні.
Народна доля світїться екраном.

Це значить, бути крові і війні –
Навалом, безпросвіттям, океаном.

Бїда видюща, без проводиря,
Обшита голковим морозним кременом.
Звїзда Полин – лише одна зоря.
А тут одразу двї над білим степом.

Йдуть перехожї – мудрі, добрі, злі...
І всяк є жертва, свїдок і призвїдця.
А над землею – закликотом землі
І Божим гласом: люди, схаменїться!

* * *

Гангрена пам'ятї з'їдає плоть.
Покути не буває без провини.
Нуртує візантїйська колобродь
У зав'язї донецької шипшини.

У кожнім плоді сховано пластид.
Закляття бандюків на териконах.
Червона кров і чорний антрацит
На кочових намоленї законах.

БОЖИЙ ДИПТИХ

1

Відходить світло. Вищає п'їтма.
Тче руна доль павук у домовинї.
Патлатих хмар обважнена кошма
Прасує дум вершечки тополинї.

І западає ява в небуття.
І небуття випорскує назовні.
І те, що мало назвисько життя,
Насправді душогубки-людоловнї.

Із них вилазить чорний людський стрем.
Сміється, плаче, носить адїдаси...
І Бог кремїнним скальпелем-ножем
Шукає в нїм любовї метастази.

2

Стає звичайне щастя неможливим
На цїй землі людей, дерев і трав.
Якщо ти відчуваєшся щасливим,
То щось у когось якось відїкрав.

Так само й інші у клопиних гонах
За більший і валютніший м'якуш...
На недоступних внутрішніх перонах
Покрадено валїзи наших душ.

А ми і радї. Зменшилось покляжі.
І в терміналах честї менше черг.
І тільки Бог в безсилїм абордажі
Не може взяти совїстї ковчег.